

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

79. An Episcopus præter casus in jure expressos propter aliud delictum enorme, & qualificatum possit Clericum degradare, & tradere brachio sæculari ad puniendum? Et quodnam censeatur delictum enorme? ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76359)

per Ioannem Mariam Nauarrinum in *questionibus* *de officio* *part. 1. quæst. 85. num. 11.* quod confectio-
do, quæ est optima legum interpretatio, ita interpreta-
ta est memem Concilij; unde Episcopi non cele-
brant pontificaliter in alienis diocæsis sine Ordina-
rii licentia. Nec valet dicere, quod hoc faciant pro-
pter quandam reuerentiam & decentiam debitam
Episcopo diocæfano, & ideo ab illo licentiam petu-
nt; quasi hoc efficerent Episcopi propter solam
decentiam; quando Episcopi diocæfani licentiam
celebrandi pontificaliter illis præbere nollent, vt
superius accidit, quod de facto ipsi celebrarent; sed
hoc non audent facere; ergo non possunt. Neque pro-
pter decentiam, in tali calu credendum est Episcopos
velle amittere iurisdictionem, si illam haberent.

Ad illud verò, quod Episcopus celebrans in
Pontificalibus, non exercet officium Pontificale, sed
facit sacrificium cum ornamentis Pontificalibus; ali-
quis respondebit, quod Baculus non solum est orna-
mentum, sed etiam signum superioritatis, & offi-
cij; nam equiparatur, vt notat Gratianus *tom. 3.*
cap. 467. n. 6. vexillo Crucis, quo vitur Archiepif-
copus. Et quod, vt diximus, sit signum superiorita-
tis, & iurisdictionis, docent apertè Tamburinus *de*
rite Abbatis, tom. 1. disp. 21. quæst. 3. n. 8. Venerus
de excom. Episcop. lib. 4. cap. 10. n. 22. & 23. Pacianus
ubi supra, & apparet in versibus, quos adducit glossa
in *cap. unico, §. finali, vers. propter historiam, de sacra*
ord. & sic alterunt:

In Baculi forma Præsul, datur hæc tibi forma.

Astrado per primum, medio rege, punge per imum.

Astrado per primum, medio rege, punge per imum.

Astrado, sustenta, stimula, vaga, morbida, lenta.

Et in cerimonia consecrationis Episcopi, consecrans
tradendo Baculum consecrando, sic ait: *Accipe Ba-*
culum pastoralis officij, vt sis in corrigendis vitis præ-
sentis, in tranquillitate seueritatis censuram non de-
ferens, &c. Et in libello qui Ordo Romanus inscribitur,
sic dicitur, *Accipe Baculum pastoralis officij pote-*
statem ligandi atque solvendi, vt sis in corrigendis vi-
tis perseverans, &c. Unde, quia Baculi curuatio in
Episcopis limitata, & coarctata potestatem signi-
ficat, ideo illo non vitur Summus Pontifex, cum
potestatem habeat vniuersalem; vt notat, & docet
Gemontius *de sacra immun. lib. 3. cap. 5. num. 108. &*
110. & de Indulg. Cardin. §. Episcopus n. 25. & seq.
Cum doctoribus, quos citat Barbosa in *Collect. tom. 1.*
lib. 1. tit. 1. §. cap. unico, §. conijtur, num. 15. Ex quibus
apparet, Baculum non solum esse ornamentum, sed
signum iurisdictionis, & superioritatis, vt etiam erat
apud Prætores Romanorum, & apud Iudices Ger-
manorum, teste Gratiano *d. decis. 29. num. 7.* & Gre-
gorio Tholano *de republica lib. 6. cap. 20. num. 21.*
Ergo nullo modo licitus erit vsus in aliena diocæ-
esi, sine licentia Ordinarij.

RESOL. LXXVIII.

An actualis degradatio debeat fieri à proprio Episco-
po, vel possit alteri Episcopo committi?
Et an predicta degradatio necessario fieri debeat ab
Episcopo consecrato, & non sufficiat, quod Episco-
pus sit tantum electus & confirmatus? Ex part. 10.
tract. 11. & Misc. 1. Ref. 30.

§. 1. Actualis degradatio, quæ est solemnis exe-
cutio prætata sententiæ degradationis, sit
necessario ab Episcopo consecrato, quia est actus
non solum iurisdictionis, sed ordinis, ex Ecclesiæ in-
stitutione consecrationi Episcopali annexus. Sicuti
trahit Glossa communiter recepta in *cap. Transmissam,*

verb. De talibus. Abbas, num. 4. de elect. Tolet. lib. 1.
cap. 50. Suarez, disp. 30. sect. 1. num. 8. Sayrus lib. 5.
cap. 22. num. 12. Bonacina, disp. 4. punct. unico, n. 11.
Coninch. disp. 16. n. 9. Layman, lib. 1. Summ. tris.
part. 3. cap. 5. num. 5. Difficultas est, an sit faciendâ à
proprio Episcopo; Et Bonacina *de Censur. ubi supra*
existimat, huius degradationis ministrum Episcopum
proprium esse debere; neque posse alteri Episcopo
consecrato vices suas committere: ductus illis verbis
Concilij, & præsertim etiam ad actualem, & solem-
nem degradationem, &c. Verius censo, alieno Epif-
copo committi hoc munus posse: quia verba Con-
cilij, *Per seipsum*, demotant, non posse per Vicarium
non consecratum fieri: non tamen excludunt, quin
per alium Episcopum consecratum fieri possit, vt be-
ne notauit Suarez *d. sect. 1. n. 18.* Layman *d. cap. 5. nu-*
mero 3. & Machadus, tom. 1. lib. 1. part. 3. tract. 12. docu-
ment. 2. num. 2. & 3. vbi sic ait: *La Degradacion ar-*
tual, como consta del Concilio Tridentino, solamente
la puede hazer el Obispo proprio por si; el qual no ha-
sta que este electo, y confirmado, sino que segun doctrina
comun es necesario, que este consecrado; porque este es
alio contrario al orden, y assi solo el que puede orde-
nar, podra degradar actualmente; y assi se colige del
Derecho. Però dudan, si el Obispo proprio puede dele-
gar à otro Obispo la facultad de degradar à su subdi-
to. Bonacina siente, que en rigor de Derecho no puede
delegarla, porque el Concilio Tridentino, que le dà la
dicha facultad, dice, Per seipsum, con que excluye to-
da delegacion, si bien afirma, que en esto se deve obser-
uar la costumbre, que haviere ex cada parte. Mas otros
Doctores descienden absolutamente, que la puede dele-
gar, porque segun Derecho, Qui per alium idoneum
facit, per seipsum facere videtur. Itaque hæc opinio
est probabilior, & magis communis, quam etiam
præter Doctores citatos, tenet Cæstrus Palauus tom. 6.
disp. 5. punct. 1. num. 9.

RESOL. LXXIX.

An Episcopus præter casus in iure expressos propter
aliud delictum enorme, & qualificatum, possit Cle-
ricum degradare, & tradere brachio seculari ad pun-
iendum?
Et quoniam censetur delictum enorme?
Et docetur, homicidium qualificatum Prælati, vel
Sacerdotis, fratris, patris; item assassinium, sur-
tum, sacrilegium, degradationem omnium bono-
rum, & similia; & generaliter omnia delicta, ob
quæ poena mortis iure Civili statuta est, si pluries
reperita fuerint, enormitates coninere. Ex part. 10.
tract. 11. & Misc. 1. Ref. 32.

§. 1. PRO negatiua sententia 30. Doctores addu-
cit Chartarij in *Decisionib. Archiep. decis. 66. num. 48.* Et hæc sententia probatur ex *Capite*,
Cum non ab homine de Iudiciis, ponderando verba il-
la (quibuscumque criminibus) ex quibus apertè col-
ligitur Iudicem secularem in omni crimine, quan-
tumcumque graui, & enormi punire non posse Cle-
ricos? eos tamen deponendos esse? & si fuerint in-
corrigibiles, tradendos Curia seculari, atque ita
delicti grauitas non sufficit, nisi accedat etiam incor-
rigibilitas. Idem patet ex *cap. de Liguribus 23. q. 5.*
& ex *cap. Tus, de penis, & ex Clement. 1. in pr. de*
penis. Et hanc opinionem in crimine læsæ Maiesta-
tis approbauit etiam Synodus Toletana 16. celebrata
sexaginta, & vno Episcopis, anno Domini 693. sub
Rege Flauio Egica, in ea enim Synodo Sigiber-
tus Toletanæ Sedis Episcopus loco, & honore pri-
uatus fuit, quoniam decreuerat Regem prædictum
Ff 4 non

Quoad hoc
intra in tr. 5.
ex doctrina
Ref. 18. §. 1.
in fine, vers.
& remitte-
re.

ANNE
HONIA
O. III. IV
ELITI

Sup. hoc
fra in 6.
illud, hui
Ref.

Sup. hoc
pra in 6.
Quoad op
te, hui
Ref.

non tantum priuare Regno, sed etiam cum aliis Complicibus interficere, & Genti eius, vel Patria infere conurbium, & excidium: simulque perpetui exilij ergastulo relegatus: ita ut secundum antiquorum Canonum Decreta, in sine vitæ suæ tantum Communionem recipiet: excepto, si Regia cum pietas antea absoluentum statuerit: Et eadem pœnâ eadem Synodus, multandos esse voluit cætos cuiuscumque Ordinis Religiosos, qui contra Principem talia egisse, vel definitè reperti extiterint; cuius Tolerañæ Synodi mentionem facit Diaz c. 119. vers. Tu autem vltia prædictos & Beretra, consil. 76. post n. 12.

2. Verum, his non obstantibus, pro affirmatiua sententia Chartarius ubi supra, n. 10. affert plus quam 60. Doctores, quibus præter illos, quos ego adduxi in part. 1. tract. 2. resol. 130. nunc adde doctum, & amicissimum Patrem Bardi, de conscient. disp. 6. c. 2. §. 17. num. 7. Layman lib. 1. tract. 5. part. 3. cap. 5. in sine, Baunium, tom. 2. tr. 10. quest. 9. in sine. Fernandez in *M. dulla*, part. 2. cap. 14. §. 1. n. 13. Gauntum in *man. Episcop. verb. Degradatio*, num. 9. Bassæum eod. verb. num. 6. Viualdum in *can. tit. de Depositione*, & *Degradat.* num. 23. Venerum in *Exam. Episcop.* lib. 5. cap. 5. n. 6. & Castrum Palaum tom. 6. disp. 4. punct. vlt. num. 13. ubi sumat, pro quolibet crimine enormi, & notabiliter scandaloso, Clericum etiam in Sacris degradari actualiter posse, & Curia seculari tradi, quod experientia teste sæpe comprobatur est. Neque huic consuetudini obstat Textus in cap. *Cum non ab homine*, de Iudiciis exigens incorrigibilitatem, ut Curia seculari tradatur Clericus puniendus: quia Textus loquitur de quolibet delicto graui, ob cuius causam plerumque non est tradendus Clericus Curia seculari, nisi adit incorrigibilitas, non tamen in eo Textu prohibetur, quin Ecclesia possit ob enorme delictum, nulla expectata incorrigibilitate Reum Curia seculari puniendum committere: quandoquidem ipsa Ecclesia non habet pœnam, quam imponere possit delicto dignam. Quod si roges, quodnam censetur delictum enorme? Respondet, Iudicis arbitrio hoc remitti, ut dixit Iulius Clarus lib. 5. §. fin. q. 36. n. 36. Censuram autem esse delictum enorme homicidium qualificatum, scilicet homicidium Prælati, vel Sacerdotis, Fratris, Patris. Item assilsum, furtum, sacrilegium, deprædatione communium bonorum, & similia. Et generaliter omnia illa delicta, ob quæ pœna mortis iure ciuili statuta est, si pluries repetita fuerint, enormitatem continet; ut bene Layman, *l. sum. tract. 5. p. 3. c. 5. in sine.*

3. Sed non deseram hic apponere verba Iosephi Aldrete, viri doctissimi ex Societate Iesu, de Religiosa Disciplina tuenda, sic asserentis lib. 2. cap. 25. n. 8. Nobis si quid in hac re arbitrari licet, valde probamus, quæ Gratianus ex Haymone profert verba. Sunt quedam enormia flagitia, quæ potius per mundi iudices, quam per Antistes, & Rectores Ecclesiarum vindicantur, sicut est, cum quis interficit Pontificem Apostolicum, Episcopum, Presbyterum, siue Diaconum: huiusmodi Reos Principes mundi damnant. *capit. Sunt quedam 23. quest. 5.* Multaque alia in eam sententiam profert Abbas, Panormitanus, quibus Decius ex Aretino satisfacere nititur; & non est huius operæ, nec loci diffusè examinare: quod si non contendendi animo expendantur: facile suadebunt Abbatis sententiam optimo Iure fulciri. Nec audiendum Philippum Decium, qui contrariam de Iure veritorem affirmat, c. 5. *At si Clerici n. 253.* Quoniam idem fiet faceret, Abbatis sententiam habere magnam æquitatem, ut delicta debita pœnâ mulcentur, & iuxta grauitatem puniantur. Nam quæ sententia magnam habet æquitatem, eadem potior in Iure est, cum Ius sit ars boni, & æqui leg. 1. de Iust. & Iure, &

id prævalere debet: nam & si scriptum legis eam sententiam efficeret; tamen legislatoris mentem aliud velle credendum est leg. 13. de excusatio. Tutorum, & licet edicti verba non pariantur, sententia tamen seruanda est, leg. quammis de in ius vocando. Et verba quantumcumque generalia, & ampla Iuris recipiunt interpretationem, leg. Dimus Traianus de Testamento Milium, ubi Bartolus id notauit, & Alexander consil. 33. n. 1. vol. 1. Sed etiam id secundum rationem naturalem, Iuris constitutionem æquum non est, ut pari supplicio furtum, & parricidium puniatur; cum pro mensura peccati sit plagatum modus imponendus. *Non offeramus 24. q. 1.* quod credi non potest fuisse ea decretalis constitutum. Didacus item Couarruias qui libenter primæ opinioni accedit, nixus verbis eiusdem decretalis, quasi dicant, in omni crimine quantumcumque graui, & enormi (ea tamen verba ab eo fideliter non referuntur) & nihilominus admittit, & inficiari se non posse ait, quin in aliquo homicidio, vel alio crimine ita Republicæ pernicioso, quod pro loci, temporis, & personarum qualitatibus prudentis Iudicis arbitrio postulet, iustissimè traditio fiat, ut à seculari potestate Clericus puniatur. Atqui id ipsum est, quod secunda sententia asserit, quia non temerè id fieri concedit. Quod si hoc negari non potuit; nec etiam, quod sicut is casus excipitur, etiam omnes illi similes, in quibus criminis grauitas, & exempli enormitas exigunt, ut crimen non maneat impunitum, ut illa enormia flagitia per Mundi Iudices puniantur, ut ex Haymone tradit Gratianus in d. cap. *Sunt quadam 25. q. 5.* Cui sententiæ minimè obstat decisio cap. *Cum non ab homine de Iudiciis*, qua contrariam tenentes nituntur. Vera namque illius Decretalis explicatio est, à Romano Pontifice fuisse quaesitum, quod initio illius Text. his verbis dicitur. Vtrum liceat Regi, vel alicui seculari iudicare Clericos cuiuscumque Ordinis, siue in furto, siue in homicidio, vel perituro, seu quibuscumque criminibus fuerint deprehensi? Respondet Romanus Pontifex, non debere, sed esse prius deponendum ab Ecclesiastico Iudice; deinde si adhuc fuerit incorrigibilis, esse excommunicandum; contumacia crescente, fore anathematis mucrone feriendum; quod si contempserit, tunc per Iudicem secularem fore coëntendum. Itaque in ea Decretali sine actuali Degradatione permittitur Iudici seculari, ut Clericum puniat incorrigibilem depositum excommunicatum, & anathematizatum. Est igitur questio propositæ responsio accommodata nulla facta de degradatione mentione, sed huiusmodi incorrigibilem sine illa posse à seculari Iudice in eo casu puniri. Hanc expositionem tradunt ibi Ioannes Andreas, n. 1. Abbas, n. 27. Imola, n. 6. Felinus, n. 9. Decius, n. 70. Couarruias in *Prædictis*, cap. 32. n. 2. vers. *Secundo est*. Bernard. Diaz 141. data *incorrigibilitate n. 4.* Qui & Couarruias dicit communem, & planè negari non potest. Iulius Clarus §. fin. *questione 36. & 37.* Farinacius 1. tom. *quest. 8. n. 50.* Decianus lib. 4. c. 9. num. 230. *tractat. criminal. tom. 1.* Præscribitur itaque forma, qua seruata sine degradatione possit Index secularis Clericum punire. Nihilque agitur de eo, quando possit illum Episcopus degradatum seculari tradere puniendum. Ex hac vera illius declaratione colligitur, quod solum permittitur seculari Iudici de causa Clerici sine degradatione cognoscere, & illum punire, non verò prohibetur Ecclesiastico Iudici, quod pro criminis grauitate possit formam aliam in puniendo Clerico seruare, nihilominus non expectata incorrigibilitate, si criminis grauitas postulauerit actualiter degradare, & tradere Curia seculari; qui enim ordo Iudici seculari præscribitur, non extenditur ad Ecclesiasticum: nec Iudicis Ecclesiastici ligat manus; quominus, si abud expedi

Que nunc
iduenitur
in tom. 9. tr.
2. Ref. 162.
signanter in
eius §. vlt. &
ibi in Ref.
§. 5. & 328. §.
§. & seqq.

recepte visum fuerit, non faciat. Itaque is casus à Ca-
none omnibus iuris dispositione est regulandus. Atque
ita visus, & consuetudo optima Legum interpretis,
hanc explicationem approbavit; vt ex supracitatis
Auctoribus patet, qui referunt pluries ita fuisse vsu
receptum. Atque in alijs casibus non expectatur in-
congruitas, neque illa forma obseruatur, vt possit
Clericus sine degradatione puniri, vt cap. Cum non
ab homine cap. Perpendimus de sentent. Excommuni-
cat. Covarruias d. c. 32. n. 2. in Practicis. Sed etiam
illud autum affirmate, illam procedendi formam tra-
ditam in d. cap. Cum non ab homine de Iudicijs num-
quam fuisse seruatum in foro Ecclesiastico; quod si
aliquando fuerit admittis, id fuisse rarissimum; cum
vere valde difficile sit, illum ordinem seruare; indi-
ciorum esse potest, quod Innocentius IV. & alij eum se-
quuntur, tradunt in eo capite, post depositionem esse
Clericum minori excommunicatione feriendum, po-
tius maiori ligandum, sub anathematis nomine
comprehensam; quia explicationem excludit, Ab-
bas, Panormitanus, & de ea agit Decius, & Covarrui-
as in c. Alma mater. 1. part. §. 8. n. 7. vers. Subinde,
qui receptam asserit esse opinionem, de excommuni-
catione maiori esse intelligendam Decretalem & se-
cundam de Anathemate, quod excommunicationem
solemnem, ditatum imprecationem, & maledi-
ctionum execrationem publicam continet. Insu-
per, vt excommunicatione ligari possit Clericus, mo-
nito tina esse pramittenda, vel vna preceptorum
prohibita autem fieri debebat postquam depo-
situs appareret incorrigibilis; nam sine ea pro præte-
ritis culpis excommunicatio ferri non potest. Hac
omnia, & alia suadent, difficilem reddi illius decre-
talis formam, vt credamus, non fuisse vsu receptam,
quoad prescribendam formam Iudici Ecclesiastico,
vt tam comode seruaret, vt possit Clericum tradere
Cauis seculari. Ideoque Prosper Farinacius d. tom.
1. quæst. 8. num. 50. ex Bofsio in Praxi, tit. de foro
competent. num. 133. in fin. & ex Sigismundo Scac-
cia, de Iudicijs, lib. 1. cap. 11. num. 53. tradit, raro
fuisse formam d. cap. vsu receptam. Nos addimus in
proprio, & germano sensu receptissimam, vt nun-
quam Iudex secularis possit sine illa forma, vel tra-
ditione à Iudice Ecclesiastico facta, vel in alijs casibus
à Iure expressis, Clericorum crimina punire, sed
proprijs Iudicibus punienda remittere. Hucusque
Aldate obi supra, quæ omnia valde notanda sunt.
Vnde in rigore loquendo, non esset damnandus
Episcopus, qui hanc sententiam sequi veller, cum
inter Theologos & Iuriconsultos sit communissi-
ma; tamen ipsi consulere, vt in re tam graui ad
Pontificem recurrerent. Et ita me citato, tenet etiam
inter præstantissimos Iuriconsultos Hispania erudi-
tus Torrelblanca, in Practica Iuris Spiritualis lib.
15. cap. 4. num. 55.

RESOL. LXXX.

As Episcopus consecrando Chrisma, vel oleum, seu
consecrando Ordines minores in peccato mortali pec-
cat mortaliter?
Et aduertitur Episcopum consecrantem Ecclesiam in
peccato mortali non peccare mortaliter.
Idem dicendum est, si Virgines, Vestes, Calices, & si-
milis consecret in mortali.
Et an prima tonsura, & quatuor minores Ordines sint
Sacramenta? Ex parte 3. tractatu 6. & Misc. 2.
Resol. 67.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet Didacus
Nugnus in 3. part. tom. 1. q. 6. art. 6. diffi-

2. concl. 3. Ledesma in sum. tom. 1. cap. 6. de Sacram. in
genere, dub. 10. Ioan. Medina C. de penit. tract. 1. quæst.
6. Cabrera de Sacram. quæst. 64. art. 6. disp. 1. §. 7. num.
60. & Syluius in 3. part. quæst. 64. art. 6. quaritur 1. con-
clus. 5. quia consecrationes istæ per se pertinet ad
potestatem ordinis Episcopalis, celebranturque in
Ecclesia cum magna reuerentia.

2. Sed tu contrariam sententiam tanquam proba-
biliorem, tene, quam docet Fernandez de Heredia
disp. de Sacram. in genere, part. 10. dub. 3. n. 4. Io. de la
Cruz in direct. conscient. part. 2. de Sacram. in genere,
q. 4. dub. 3. conclus. 1. Coninch. de Sacram. q. 64. art. 6.
dub. 1. n. 39. Suarez in 3. part. tom. 3. disp. 16. sect. 3. &
Villalobos in sum. tom. 1. tr. 4. diffi. 14. num. 6. vbi
sic asserit: El Obispo si bendixesse la chrisma, o el olio,
aunque estuviere en pecado moral, no pecara mortal-
mente, si no ay escandalo, o menoscupio, sino solo ve-
nialmente. Porque en esto no se ha como ministro de
Dios para santificar almas, y an si no es la cosa tan
grave. Vnde patet responso ad argumentum contra-
riæ sententiæ.

3. Sed quæres, an Episcopus peccet mortaliter, si in
peccato mortali conferat ordines minores. Affirmati-
ue respondent Ledesma in sum. tom. 1. c. 6. de Sacram.
in genere, dub. 10. vbi sic ait: El Obispo que haze orde-
nes menores en pecado mortal, pecca mortalmente, por-
que el Obispo esta consagrado con especial consagracion,
para aquel ministerio, y las ordenes menores esse Sacra-
mentum, & hi sunt Layman in Theol. mor. lib. 5. tr.
9. c. 4. n. 4. Fabrus de sacram. Ordinis in 4. sent. disp.
14. q. 1. disp. 1. c. 3. n. 64. Villalobos in sum. tom. 1. tr. 21.
diffi. 3. n. 2. Filiuc. tom. 1. tr. 9. c. 1. n. 82. Coninch.
de Sacram. disp. 21. dub. 6. n. 47. Valentia tom. 4. disp.
9. q. 1. punct. 4. Io. de la Cruz in direct. consc. p. 2. de
Sacram. Ordinis, dub. 2. concl. 3. & alij penes ipsos.

4. Negatiuam sententiam docet Nugnus, Co-
ninch, Suarez vbi supra, & Syluius concl. 3. sic asse-
rens: Exercere functiones minorum Ordinū in mor-
tali non est mortale, quia non ita sunt propinqui Sa-
cramento altaris, vnde & illorum officia sunt imper-
fecta in genere sacri ministerij. Ita ille. Quibus adde
primam tonsuram & quatuor Ordines minores non
esse Sacramentum secundum Valquez in 3. part. tom.
3. disp. 237. cap. 2. & alios penes ipsum, quorum
opinionem probabilem vocant etiam DD. contrarij
Ergo Episcopus conferens Ordines minores in pec-
cato mortali non peccabit mortaliter.

5. Notandum est hic obiter à fortiori contra
Ioannem Medinam C. de penit. tract. 1. quæst. 6. Episco-
pum consecrantem Ecclesiam in peccato mortali, non
peccare mortaliter. Et ita docet Syluius vbi supra. in 3.
part. quæst. 64. art. 6. quaritur 1. conclus. 6. Filiucius tom.
1. tract. 1. cap. 6. num. 87. Coninch. de Sacram. quæst.
64. art. 6. dub. 1. n. 39. & alij vbi supra. Idem dicendum
est, si Episcopus sacramentalia, quæ non sunt actus
ordinis, faceret in mortali vt tonsuram, iurisdic-
tionem fori exterioris exercere, virgines, vestes, & cali-
ces consecrare, & similia.

RESOL. LXXXI.

An Episcopus consecrans Chrisma, & benedicens oleum
ad infirmos in statu peccati mortali peccet morta-
liter?
Et quid dicendum de consecrante Aram, Calicem Ec-
clesiam, & c. in peccato mortali, an etiam peccet
mortaliter? Ex p. 5. tr. 13. & Misc. 1. Ref. 73.

§. 1. **A**ffirmatiuam sententiam docet nouissimè
Pater Ioannes de Lugo de Sacramen. in
genere, disputat. 8. sect. 9. num. 156. vbi sic ait. Infero
quartò

Sup. hoc in
Ref. seq. &
supra intr.
Ref. 15. §. vlt.

Sup. conten-
to in hoc §.
in tom. 2. tr.
5. lege Ref.
119.

Sup. his su-
pra in tr. 1.
ex doctrin.
Ref. 65. §. 2.
à lin. 19. &
in alijs eius
annor. & in
§. Sed circa.
& in alijs
eius annor.
Et sup. con-
tentis in hoc
§. vlt. in Ref.
seq. paulò
post initium

Sup. conten-
to in hac
Ref. in §. 1. s.
& vlt. præce-
quartò